

Potelles

Sobremunt

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Sector nord-est del terme municipal
Emplaçament A 860 metres per pista forestal de la carretera BV. 4607, punt quilomètric 0'700.

Coordenades:

Latitud: 42.03506
Longitud: 2.17947
UTM Est (X): 432083
UTM Nord (Y): 4653995

Classificació

Número de fitxa 08271 - 14
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari Sí, IPA. 24066
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 08271A006000100000HG
Autoria de la fitxa Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dt., 09/12/2008 - 01:00

Descripció

Potelles, anomenada actualment com a Portelles, està situada en un punt elevat a l'extrem nord del terme municipal, al nord-oest de Santa Llúcia i a l'est del nucli de Sobremunt.

Es tracta d'una masia de grans dimensions formada per un gran volum principal de planta baixa, primer pis i golfes fruit de nombroses ampliacions, un volum ampliat a l'oest i nombroses estructures al voltant. Està bastida amb murs de maçoneria de pedra amb carreus treballats delimitant les cantonades, diverses de les quals han quedat integrades al mur denotant diferents etapes constructives. La teulada és de doble vessant amb aigües a les façanes principal i posterior.

La façana principal, orientada a l'oest, té adossada a la meitat esquerra un volum que sobresurt perpendicularment, la masoveria, i que queda acabat amb cos obert a nivell de planta baixa formant un pas cobert. A la part dreta i a pocs metres de la façana hi ha adossades diverses estructures d'usos agropecuaris bastides amb murs de maçoneria de pedra que tanquen un pati davant la façana. Aquest pati queda tancat a l'oest per un mur de maçoneria de pedra on hi ha un portal emmarcat amb pedra bisellada amb la inscripció "1687 JOAN POTEILLAS" junt amb una creu triple. Pròpiament a la façana i a nivell de planta baixa hi ha un portal emmarcat amb pedra motllurada i la data de 1798 inscrita a la llinda, una finestra petita emmarcada amb maó, un portal emmarcat amb pedra bisellada amb la inscripció "JOP PS 1801" junt amb una creu intercalada i una obertura d'arc rebaixat a l'extrem dret emmarcada amb lloses a plec de llibre. Al primer pis hi ha dues finestres emmarcades amb pedra motllurada i ampit motllurat, un balcó emmarcat amb pedra bisellada i la data de 1817 esculpida en relleu a la llinda, una finestra emmarcada amb monòlits de pedra motllurada i tres finestres juntes a l'extrem dret, emmarcades amb pedra treballada. A nivell de golfes hi ha tres finestres emmarcades amb pedra bisellada.

La façana nord mostra un volum adossat a la dreta, on hi ha un portal tapiat amb la data de 1871 esculpida a la llinda en relleu, i una estructura adossada al centre que forma una volta d'arc rebaixat de lloses a plec de llibre i que permet el pas per sobre, deixant un accés directe al nivell de primer pis. Pròpiament a la façana i a nivell de planta baixa hi ha una espitllera entre carreus. Al primer pis una finestra emmarcada amb monòlits de pedra bisellada, tres finestres emmarcades amb pedra bisellada, una de les quals amb ampit motllurat, i una porta al centre emmarcada amb pedra bisellada i amb la inscripció "RENOVAT 1792 SILVESTRA POTEILLAS" junt amb una creu intercalada. A nivell de golfes hi ha tres finestres emmarcades amb pedra bisellada i una finestra tapiada emmarcada amb monòlits de pedra treballada.

La façana est mostra un volum adossat a l'esquerra que forma una terrassa a nivell de primer pis i conté una obertura d'arc rebaixat emmarcat amb pedra treballada a la planta baixa. La canalera, en aquesta façana, està bastida amb grans blocs de pedra treballada. Pròpiament a la façana i a nivell de planta baixa hi ha dues finestres emmarcades amb monòlits de pedra bisellada i dues finestres emmarcades amb pedra bisellada. Al primer pis hi ha dues grans finestres emmarcades amb pedra motllurada i ampit motllurat, la de l'esquerra de les quals té la data de 1791 inscrita a la llinda entre motius geomètrics, dues finestres emmarcades amb pedra motllurada, una finestra emmarcada amb monòlits de pedra motllurada, tres finestres juntes emmarcades amb pedra treballada a l'extrem esquerre i dues finestres emmarcades amb pedra bisellada, una de les quals amb la inscripció "1706 RENOVAT 1800" junt amb una creu intercalada a la llinda. A nivell de golfes hi ha quatre finestres emmarcades amb pedra bisellada i ampit motllurat.

La façana sud es troba dominada parcialment pel volum adossat en aquesta part, que forma una terrassa a nivell de primer pis.

Observacions:

(Continuació descripció) A la planta baixa hi ha quatre contraforts i entre aquests tres grans obertures amb arcs emmarcats amb lloses a plec de llibre. Les obertures laterals són d'arc de mig punt i la central, de majors dimensions, és d'arc rebaixat. Sobre aquestes obertures hi ha la barana de pedra motllurada que delimita la terrassa que hi ha a nivell de primer pis i just sota la barana, hi ha vuit monòlits de forma cònica foradats al centre que actuen com a sobreexidors. A nivell de primer pis, ja formant part del volum principal, hi ha una gran galeria que ocupa bona part de l'ample de la façana. Està formada per cinc obertures d'arc de mig punt emmarcades amb pedra treballada i sustentades amb

pilars monolítics de pedra treballada amb un simple motllurat al capitell. A nivell de golfes hi ha una altra galeria, en aquest cas de menors dimensions i formada per dues obertures d'arc de mig punt emmarcades amb pedra treballada i sustentades amb pilars de pedra treballada. A la base dels pilars laterals hi ha dos carreus integrats al mur amb inscripció. En el de la l'esquerra es llegeix "SE FEU LA PRESENT OBRA SEN DOS GERMANS JOSEPH MAJOR ANTON MENOR 1819", i en de la dreta "PUTELLAS A 4 DE JUNY".

Al voltant de la masia hi ha diverses estructures, com l'hort tancat amb murs de pedra i amb sistema de rec al nord-est o la gran cabana al sud-oest, ubicada al límit de l'antiga era de la masia.

Història

Potelles es troba documentada el segle XIV. El 1367 en un capítol matrimonial consta que una noia de Potelles es casa amb Ramon de Codina, de la Codina de Sant Bartomeu del Grau. També apareix documentat en el fogatge de 1553, amb Gabriel Potelles, formant part de la parròquia i terme de Sant Martí de Sobremunt. La màxima esplendor de la masia de Potelles arriba a finals del segle XVIII i principis del XIX com es demostra en les nombroses ampliacions i renovacions de la casa, que es troben datades a les llindes de portes i finestres.

Bibliografia

IGLÉSIES, Josep (1981). El fogatge de 1553. Estudi i transcripció. Dalmau.
Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. Sobremunt. Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya. 1983.
Arxiu particular notarial de Josep Serra (La Carrera - Sentfores, Vic).

